



Datum  
2016-07-05

Diarienummer  
RS150189

**Regionkontoret**  
Styrning och stöd  
Staffan Johansson  
kanslichef

Till  
Kommunstyrelsen  
Regionstyrelsen

## **REMISS**

### **ang. ansvaret för nutritionsbehandling**

För att erbjuda alla hallänningar en god, effektiv och jämlik vård finns ett behov att tydliggöra hälso- och sjukvårdsansvar för nutrition. Idag är patientens möjlighet till hjälp vid nutritionsproblem beroende av vilken vårdgivare patienten tillhör och var i länet patienten bor.

Frågan har på uppdrag av Strategiska gruppen för socialtjänst och hälso- och sjukvård utretts och taktiska gruppen funktionsnedsatta har ansvarat för att hålla samman utredningen.

Strategiska gruppens förslag sänds härmed ut på remiss till kommunerna i Halland samt Region Halland.

### **Förslagets innehåll**

Förslaget innebär ett tydliggörande av att nutrition är en del av hälso- och sjukvårdsansvaret och därmed ingår i hemsjukvårdsöverenskommelsen. Tillgången till nutritionskompetens behöver säkras upp för kommunerna, där nutritionsansvaret idag åligger sjuksköterskor, vilket varken är patientsäkert eller resurseffektivt.

För en effektiv och patientcentrerad vård bör den som ansvarar för nutritionsbehandlingen ges möjlighet att förskriva de hjälpmedel som behövs. Eventuella kostnader som följer av förskrivningen bör täckas av den organisation som förskrivaren tillhör.

Nuvarande subventionssystem med tillhörande högkostnadsskydd föreslås ersättas av endast högkostnadsskydd. Högkostnadsskyddet höjs till 1500:- per månad, i samband med att en effektivare förskrivnings- och distributionsmodell införs. Hjälpmedelscentrum har fått i uppdrag att utarbeta en sådan modell.

## **Bakgrund**

Nutritionsbehandling innebär omfattar bland annat riskbedömning för undernäring, bedömning av behov respektive intag av energi och protein, ordination av specialkost och konsistensanpassning samt översyn av måltidsfördelning, nattfasta och måltidsmiljö. Det kan även innebära behandling av mer specialiserade nutritionsproblem vid till exempel ämnesomsättningssjukdom, cancer-, lever- eller njursjukdom.

SärNär-produkter omfattar kosttillägg, berikningsprodukter, förtjockningsmedel och sondnäring och används i både regionens och kommunernas hälso- och sjukvård. Förslagen omfattar samtliga dessa produkter, däremot inte produkter för parenteral nutrition då dessa klassas som läkemedel.

En arbetsgrupp bestående av projektledare från Region Halland och representanter från såväl Region Halland som kommunerna tog under 2015 fram en rapport med beskrivning av nuläge och förslag till beslut. En konsult anlätades under hösten 2015 för att översätta förslagen till en grundläggande överenskommelse, vilken ligger till grund för de förslag som berörda nämnder nu har att lämna synpunkter på.

Nuvarande högkostnadsskydd är 1400:- per månad och subvention sker med 50% av produktkostnaden. Förskrivningarna går via apoteken där priset för produkterna är dubbelt så höga som länets upphandlade priser. En produkt som kostar 9:- vid avrop från egen upphandling kostar 18:- när den förskrivs via apotek. Hälften betalas av patienten och hälften av regionen.

Patienter inskrivna i hemsjukvården omfattas inte av regionens subventioneringssystem och kommunerna har med något undantag inget eget system för att säkra patienternas tillgång till nutritionsprodukter. Det innebär att patienter som är inskrivna i hemsjukvården inte erbjuds nutritionsbehandling i samma utsträckning som andra patienter.

## **Ekonomiska konsekvenser av beslutet**

Patientavgifterna kommer i stor utsträckning att täcka produktkostnaderna. Genom att avveckla förskrivning via apotek och förskriva ur upphandlat sortiment påverkas patienternas kostnad inte nämnvärt av förändringen.

Förskrivande vårdgivare står för kostnader som överskrider högkostnadsskyddet. I första hand är det sondnäringssjukdomar som har högre kostnader än föreslaget

högkostnadsskydd. Dessa kostnader hanteras redan i dagsläget av kommunerna i de fall patienterna är inskrivna i hemsjukvården

Andra patienter vars kostnader kan överstiga högkostnadsskyddet är patienter som använder specialprodukter eller patienter med högt energibehov som i sin helhet täcks av kosttillägg. Den stora majoriteten använder dock nutritionsprodukter som tillägg utöver vanlig kost och når inte upp i högkostnadsskyddet.

Den nya upphandlingen innebär avsevärt lägre kostnader för produkterna inom området SärNär jämfört med uthämtning på apotek. Region Halland arbetar just nu med att sätta upp en distributionskedja för dessa produkter för distribution till patienternas vistelseplats. Det innebär att patient, anhöriga eller medarbetare inte behöver hantera dessa produkter via apoteken, en förmodad tidsbesparing.

Förskrivarutbildning kommer erbjudas av regionens Hjälpmedelscentrum. Hur många förskrivare man önskar utbilda får respektive verksamhet själv avgöra.

## **Ställningstagande**

Det respektive huvudman har att ta ställning till är följande förslag:

- Att kostnadsansvaret för nutritionsbehandling skall följa hälso- och sjukvårdsansvaret.
- Att hälso- och sjukvårdsansvaret för nutritionsbehandling ska följa principen för hemsjukvårdsöverenskommelsen.
- Att Patientkostnaderna skall vara enhetliga, oavsett huvudman.
- Att ett gemensamt högkostnadsskydd införs och tidigare subventionsmodell avvecklas. Undantaget är personer på särskilda boenden, där produkterna ingår i matabonnemanget.

## **Fortsatt beredning av ärendet**

Efter remissomgången kommer ett beslutsunderlag att utarbetas. Eftersom det till viss del är fråga om förändrade gränsdragningar så behöver likartade beslut fattas i respektive fullmäktigeförsamling.

## **Remisstid mm.**

Remisstiden är till och med den 31 oktober. Svar insänds till Region Halland, kansliavdelningen, 302 38 Halmstad alternativt via e-post

[regionen@regionhalland.se](mailto:regionen@regionhalland.se)

Har ni frågor om innehållet på ärendet så kontakta gärna verksamhetschef  
Magdalena Barkström 035- 179611 alternativt  
[magdalena.barkstrom@regionhalland.se](mailto:magdalena.barkstrom@regionhalland.se)

Observera att det också finns möjlighet att få en föredragning av ärendet av Stina  
Grönevall, koststrateg Halmstad kommun,  
0761- 331287 alternativt [stina.gronevall@halmstad.se](mailto:stina.gronevall@halmstad.se)

Med vänliga hälsningar

Staffan Johansson

Bilaga:

Process SärNär – Principöverenskommelse och övergripande plan 2015-11-10